

Brussel, 27 januari 2022
(OR. fr, en)

5561/22

LIMITE

MIGR 20
JAI 96
ASILE 12
FRONT 38
RELEX 102

**Interinstitutioneel dossier:
2021/0401(CNS)**

NOTA

van:	het voorzitterschap
aan:	het Comité van permanente vertegenwoordigers
nr. vorig doc.:	5614/22
nr. Comdoc.:	14692/21
Betreft:	Voorstel voor een BESLUIT VAN DE RAAD betreffende voorlopige noodmaatregelen ten gunste van Letland, Litouwen en Polen – <i>Bevestiging van de definitieve compromistekst met het oog op een akkoord</i> – <i>Besluit om een instelling of orgaan te raadplegen</i>

1. Le 1 décembre 2021, la Commission a publié une proposition de décision du Conseil relative à des mesures d'urgence provisoires en faveur de la Lettonie, de la Lituanie et de la Pologne, fondée sur l'article 78, paragraphe 3, du traité sur le fonctionnement de l'Union européenne.
2. L'examen par les conseillers JAI et le groupe «Asile» a débuté le 6 décembre 2021 et s'est achevé le 26 janvier 2022.
3. La présidence estime qu'un compromis a été atteint, juste et équilibré tenant compte des points de vue exprimés par les Etats membres.

4. Les amendements apportés à la proposition de la Commission figurant dans le document ST 14692/21 sont indiqués en caractères **gras** et les passages supprimés sont indiqués par des crochets [...].
 5. Compte tenu de ce qui précède, le Coreper est invité à approuver le texte de compromis figurant à l'annexe de la présente note, afin de lancer la consultation obligatoire du Parlement européen.
-

2021/0401 (CNS)

Voorstel voor een

BESLUIT VAN DE RAAD

betreffende voorlopige noodmaatregelen ten gunste van Letland, Litouwen en Polen

DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE,

Gezien het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie, en met name artikel 78, lid 3,

Gezien het voorstel van de Europese Commissie,

Gezien het advies van het Europees Parlement¹,

Overwegende hetgeen volgt:

- (1) Overeenkomstig artikel 78, lid 3, van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (VWEU) kan de Raad, indien een of meer lidstaten ten gevolge van een plotselinge toestroom van onderdanen van derde landen in een noodsituatie terechtkomen, op voorstel van de Commissie en na raadpleging van het Europees Parlement, voorlopige maatregelen ten gunste van de betrokken lidstaat of lidstaten vaststellen.

¹ PB C van , blz. .

- (2) Sinds de zomer van 2021 hebben de Unie als geheel en Letland, Litouwen en Polen in het bijzonder te maken met een hybride dreiging in de vorm van instrumentalisering van **migranten [...]**, die heeft geleid tot een ongekeerde toename van het aantal irreguliere grensoverschrijdingen vanuit Belarus. De afgelopen jaren werden vrijwel geen pogingen ondernomen om de buitengrenzen van de EU irregulier vanuit Belarus over te steken, maar nu is dit aan de orde van de dag. Dit wordt op initiatief van het regime-Loekasjenko georganiseerd, namelijk het lokken van migranten naar de grens, met de medeplichtigheid van migrantensmokkelaars en criminele netwerken.
- (3) Deze instrumentalisering heeft geresulteerd in een ernstige situatie voor deze migranten aan de buitengrens van de Europese Unie met Belarus. Door het optreden van Belarus is er een humanitaire crisis ontstaan die reeds een aantal doden tot gevolg heeft gehad. Primair verantwoordelijk voor het aanpakken van deze crisis is Belarus. Het land moet zich houden aan het Verdrag van Genève en het beginsel van non-refoulement. Daarom moet Belarus de migranten op zijn grondgebied adequate bescherming bieden en daartoe samenwerken met de Hoge Commissaris van de Verenigde Naties voor de Vluchtelingen (UNHCR) en de Internationale Organisatie voor Migratie (IOM). Door de beperkte toegang is het moeilijk de behoeften aan de Belarussische kant van de grens te inventariseren, maar de Commissie werkt zeer nauw samen met de Verenigde Naties en gespecialiseerde agentschappen daarvan en met relevante mensenrechten- en humanitaire partnerorganisaties, teneinde te voorkomen dat de humanitaire crisis zich verder ontwikkelt, mede in het licht van de verslechterende weersomstandigheden. Recentelijk is er 700 000 EUR aan humanitaire financiering bijeengebracht om partners te ondersteunen bij het verlenen van bijstand aan kwetsbare personen [...] aan de grens en in Belarus [...].

(4) [...]

In 2020 hebben Letland, Litouwen en Polen in totaal 1 915 asielaanvragen ontvangen. In 2021 is het totale aantal asielaanvragen er gestegen tot 10 769, dat wil zeggen een stijging van meer dan 560 %. De stijging in 2021 ten opzichte van 2020 voor de drie betrokken lidstaten afzonderlijk bedraagt 414 % voor Letland, 1050 % voor Litouwen en 493 % voor Polen. Uit deze cijfers blijkt hoe plotseling en zonder weerga de toestroom van onderdanen van derde landen als gevolg van de instrumentalisering van migranten door Belarus wel was. In het licht van deze cijfers is het belangrijk dat de EU waakzaam blijft en ervoor zorgt dat de betrokken lidstaten passend kunnen blijven reageren op grond van de in dit besluit vastgestelde maatregelen. Door deze plotselinge toestroom zijn de asielstelsels van deze lidstaten buitengewoon onder druk komen te staan en de gevolgen daarvan stapelen zich op.

(5) De Unie heeft deze instrumentalisering van [...] migranten [...] krachtig veroordeeld op het hoogste niveau. De Europese Raad heeft deze dreiging besproken tijdens zijn bijeenkomsten van juni en oktober 2021². In haar toespraak over de Staat van de Unie heeft voorzitter Von der Leyen de acties van Belarus aangemerkt als een hybride aanval om Europa te destabiliseren³. Deze acties komen neer op een vastberaden poging om een langdurig aanhoudende crisis te creëren in het kader van een bredere georkestreerde inspanning om de Europese Unie te destabiliseren en de samenleving en belangrijke instanties te ondermijnen. Zij vormen een reële bedreiging en een actueel gevaar voor de veiligheid van de Unie.

² Conclusies van de Europese Raad van 24-25 juni 2021 en 20-21 oktober 2021.

³ Toespraak over de Staat van de Unie 2021, 15 september 2021.

- (6) Het huidige voorstel volgt op het verzoek van de Europese Raad in zijn conclusies van 22 oktober **2021** aan de Commissie om alle nodige wijzigingen van het EU-rechtskader voor te stellen evenals concrete maatregelen om te zorgen voor een onmiddellijke en gepaste reactie op de hybride dreiging, conform het Unierecht en de internationale verplichtingen. [...] Deze maatregelen moeten Letland, Litouwen en Polen verder helpen om de huidige situatie snel onder controle te krijgen, met volledige inachtneming van de grondrechten en de internationale verplichtingen.
- (7) Als reactie op de huidige noodsituatie hebben Litouwen, Letland en Polen de noodtoestand afgekondigd en hebben zij de grensbewaking en andere grenstoezichtsmatregelen aangescherpt om de integriteit en veiligheid van de Unie te beschermen. Als onderdeel van deze maatregelen waren deze lidstaten gedwongen om het aantal open grensdoorlaatposten te beperken en hebben zij een aanzienlijk aantal grenswachters langs de landgrens met Belarus ingezet. Bovendien moeten zij zorgen voor het beheer van de onderdanen van derde landen die aan hun grenzen aankomen, van wie velen in de Europese Unie om internationale bescherming verzoeken of willen verzoeken, of die zich reeds op hun grondgebied bevinden.
- (8) De Unie heeft haar krachtige steun betuigd aan deze lidstaten, die het doelwit zijn van het Belarussische regime en die namens de EU de buitengrens beheren.

- (9) De Commissie heeft Litouwen financiële noodhulp verleend. Naast de 360 miljoen EUR die voor deze financiële periode voor deze lidstaten is uitgetrokken in het kader van het Instrument voor grensbeheer en visa (BMVI), heeft de Commissie ook gezorgd voor nog eens ongeveer 200 miljoen EUR die in 2021 en 2022 beschikbaar zal zijn. Daarnaast heeft Litouwen het EU-mechanisme voor civiele bescherming geactiveerd en coördineert de Commissie de bijstand van 19 lidstaten. Via dat mechanisme heeft Litouwen tenten, bedden, verwarmingssystemen en andere zaken ontvangen die van cruciaal belang zijn om te voorzien in de behoeften van de migranten die zich op Litouws grondgebied bevinden. Letland en Polen kunnen hierop ook nog aanspraak maken.
- (10) Daarnaast hebben het Europees Grens- en kustwachtagentschap (Frontex), het **Asielagentschap van de Europese Unie (EUAA) [...]** en het **Agentschap van de Europese Unie voor samenwerking op het gebied van rechtshandhaving (Europol)** operationele steun verleend aan de lidstaten die om hun bijstand verzochten om hen te helpen de huidige crisissituatie het hoofd te bieden. De agentschappen hebben met name deskundigen ingezet om asielaanvragen te verwerken en grenstoezichts- en inlichtingenmaatregelen uit te voeren, en hebben zich ingezet om de terugkeercapaciteit te versterken en terugkeeroperaties uit te voeren. Deze operationele steun heeft al geleid tot een aanzienlijk aantal terugkeeroperaties. De agentschappen kunnen nu verdere operationele ondersteuning bieden, **naar gelang van de behoeften van de betrokken lidstaten. [...]** **Het** is belangrijk dat de drie betrokken lidstaten deze steun ten volle benutten.

- (11) Deze financiële en operationele steun is onderbouwd door maatregelen in het kader van het buitenlands beleid die gericht zijn op het aanpakken van de instrumentalisering en het beperken van aankomsten. Naast het uitgebreide pakket economische en financiële sancties, het verbod om het EU-luchtruim te gebruiken en het verbod op toegang tot EU-luchthavens voor Belarussische luchtvaartmaatschappijen als reactie op de frauduleuze verkiezingen en het omleiden van de Ryanairvlucht heeft de Unie aanvullende maatregelen genomen als specifiek antwoord op de instrumentalisering van migranten door Belarus. Op 9 november 2021 heeft de Raad het Commissievoorstel tot gedeeltelijke opschorting van de visumversoepelingsovereenkomst tussen de EU en Belarus aangenomen. Op 15 november 2021 heeft de Raad de sanctieregeling van de EU ten aanzien van Belarus gewijzigd. De sancties richten zich nu ook op personen en entiteiten die activiteiten organiseren of meewerken aan activiteiten die ertoe bijdragen dat mensen illegaal de Uniegrenzen overschrijden. Op 23 november 2021 heeft de Commissie een voorstel ingediend ter voorkoming en beperking van de activiteiten van transportondernemingen die zich inlaten met mensensmokkel of mensenhandel naar de Unie, of deze faciliteren.
- (12) De Commissie, de hoge vertegenwoordiger, bijgestaan door de Europese Dienst voor extern optreden, en de lidstaten hebben intensieve diplomatieke inspanningen geleverd ten aanzien van de belangrijkste landen van herkomst en doorreis om een verdere toestroom van onderdanen van deze landen via Belarus te voorkomen. Daarbij ging het onder meer om toenadering tot en frequentere bezoeken aan belangrijke partnerlanden van herkomst en doorreis teneinde de Belarussische desinformatie tegen te gaan, het vertrek te beperken en steun te krijgen voor de terugname van hun eigen onderdanen die momenteel in Belarus zijn [...]. De toenadering hield ook in dat er directe contacten werden aangeknoopt met luchtvaartmaatschappijen en burgerluchtvaartautoriteiten om te zoeken naar manieren om niet-bonafide reizen naar Belarus te helpen tegengaan.

- (13) Deze diplomatieke, humanitaire, operationele en financiële inspanningen van de Unie of haar lidstaten hebben tot snelle resultaten geleid. Doorreisroutes die door smokkelaars worden gebruikt om migranten naar de Belarussische grens te brengen, worden een voor een afgesloten. De door Belarus georkestreerde acties vormen echter nog steeds een reëel en actueel gevaar voor de veiligheid van de Unie en de betrokken lidstaten en voor hun territoriale integriteit. De context blijft immers zeer onstabiel: Belarus blijft migranten die nog steeds aan de buitengrens van de Unie aankomen, gebruiken, wat een hybride aanval op de EU inhoudt.
- (14) Bijgevolg blijft de situatie ter plaatse voor Letland, Litouwen en Polen problematisch: duizenden migranten [...] **bevinden zich** op hun grondgebied en aan de grens tussen de EU en Belarus, en er blijven nog steeds onderdanen van derde landen **of staatlozen** aankomen. Gezien de huidige onstabiele en moeilijke situatie in de drie betrokken lidstaten, moeten er ten gunste van deze lidstaten voorlopige maatregelen worden vastgesteld.
- (15) De maatregelen moeten de betrokken lidstaten de [...] **passende** juridische instrumenten verschaffen om snel en efficiënt te kunnen reageren op de noodsituatie die het gevolg is van de plotselinge toestroom van onderdanen van derde landen waarmee Letland, Litouwen en Polen worden geconfronteerd. Deze voorlopige maatregelen kunnen alle **in dit besluit vermelde** maatregelen omvatten [...] om doeltreffend en snel op de huidige aanval te reageren. Deze maatregelen kunnen in beginsel ook afwijken van bepalingen van wetgevingshandelingen.

- (16) De in dit besluit vastgestelde maatregelen zijn van tijdelijke, buitengewone en uitzonderlijke aard en moeten worden genomen om een ordelijk en waardig beheer van de migratiestromen mogelijk te maken, met volledige inachtneming van de grondrechten, en om de territoriale integriteit en de nationale veiligheid van de betrokken lidstaten te beschermen.
- (17) Op basis van de beoordeling van de huidige noodsituatie wordt het vaststellen van een noodprocedure voor migratie- en asielbeheer aan de buitengrenzen, waarbij wordt afgeweken van sommige bepalingen van Richtlijn 2013/32/EU (asielprocedures) [...] en Richtlijn 2013/33/EU (opvangvoorzieningen) [...], het meest geschikt geacht om de betrokken lidstaten te ondersteunen. De noodprocedure voor migratie- en asielbeheer en de operationele steunmaatregelen waarin dit besluit voorziet, [...] **zijn instrumenten die de betrokken lidstaat [...] kan gebruiken om** de situatie op een gecontroleerde en doeltreffende manier te beheren, met volledige eerbiediging van de grondrechten en de internationale verplichtingen, zoals benadrukt in het verzoek van de Europese Raad aan de Commissie. De maatregelen in dit besluit eerbiedigen met name het recht op asiel door te zorgen voor een daadwerkelijke en doeltreffende toegang tot de procedure en het beginsel van non-refoulement.

- (18) De in dit besluit vastgestelde noodprocedure voor migratie- en asielbeheer aan de buitengrenzen is in overeenstemming met en moet worden toegepast met volledige inachtneming van het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie, en met name de artikelen 1, 4, 7, 24 en 18, en artikel 19, leden 1 en 2. Om met name rekening te houden met het feit dat de belangen van het kind voorop dienen te staan en met de noodzaak het gezinsleven te respecteren, en om de bescherming van de gezondheid van de betrokkenen te waarborgen, moet dit besluit voorzien in specifieke regels en waarborgen die van toepassing zijn op minderjarigen en hun familieleden en op verzoekers wier gezondheidstoestand specifieke en adequate ondersteuning vereist. De waarborgen van Richtlijn 2013/32 (asielprocedures) en Richtlijn 2013/33 (opvangvoorzieningen) met betrekking tot verzoekers met bijzondere behoeften of kwetsbaarheden moeten van toepassing blijven op personen die aan de noodprocedure voor migratie- en asielbeheer onderworpen zijn. Richtlijn 2013/33, met inbegrip van de regels en waarborgen betreffende de bewaring van personen die om internationale bescherming verzoeken, moet van toepassing blijven vanaf het moment dat een verzoek om internationale bescherming wordt gedaan. De mogelijkheid om van sommige bepalingen van deze richtlijn af te wijken, mag geen afbreuk doen aan de verplichting van de lidstaten om te allen tijde de eerbiediging van de menselijke waardigheid te garanderen en in het bijzonder te voorzien in de basisbehoeften van onderdanen van derde landen **of staatlozen** die onderworpen zijn aan de noodprocedure voor migratie- en asielbeheer.

- (19) Het vaststellen van een noodprocedure voor migratie- en asielbeheer aan de buitengrenzen, die is afgestemd op de specifieke behoeften van de betrokken lidstaten, is noodzakelijk omdat de huidige bepalingen van de richtlijn asielprocedures niet voorzien in passende instrumenten om doeltreffend te reageren op de huidige noodsituatie die wordt gekenmerkt door de instrumentalisering van migranten door Belarus. Hoewel sommige bepalingen van de richtlijn asielprocedures (2013/32/EU) kunnen worden toegepast om de huidige situatie ordelijk aan te pakken, zijn zij niet specifiek ontworpen voor een situatie waarin de integriteit en veiligheid van de Unie worden aangevallen als gevolg van de instrumentalisering van migranten. Daarom zijn er specifieke procedurele bepalingen nodig, met name voor het vaststellen van een noodprocedure voor asiel- en migratiebeheer, om deze specifieke noodsituatie het hoofd te kunnen bieden. Voor de aspecten die niet specifiek in dit besluit zijn geregeld, moeten alle andere regels en waarborgen van de richtlijn asielprocedures van toepassing zijn.

[...]

- (21) Om ervoor te zorgen dat de betrokken lidstaten over de nodige flexibiliteit beschikken en te voorkomen dat Belarus specifieke categorieën onderdanen van derde landen in het vizier neemt, moet het krachtens de bij dit besluit vastgestelde noodprocedure voor migratie- en asielbeheer voor de betrokken lidstaten mogelijk zijn om in het kader van een grensprocedure uit hoofde van artikel 43 van de richtlijn asielprocedures een besluit te nemen over de ontvankelijkheid en de gegrondheid van alle verzoeken om internationale bescherming van onderdanen van derde landen of staatlozen die na een illegale binnenkomst zijn aangehouden of aangetroffen in de nabijheid van de grens met Belarus of die zich bij grensdoorlaatposten hebben gemeld. De waarborgen van hoofdstuk II van de richtlijn asielprocedures moeten in acht worden genomen.

- (22) In de noodprocedure voor migratie- en asielbeheer moeten de belangen van kinderen en de waarborgen voor verzoekers met medische aandoeningen voor de bevoegde autoriteiten vooropstaan. Daarom moeten Letland, Litouwen en Polen, in het kader van de noodprocedure voor migratie- en asielbeheer, voorrang geven aan de behandeling van verzoeken van [...] minderjarigen en hun familieleden en **van verzoekers die wegens hun bijzondere kwetsbare situatie voorrang moeten krijgen**. Voorts mogen Letland, Litouwen en Polen, wanneer wegens de gezondheidstoestand van de verzoeker het verzoek niet aan de grens of in transitzones kan worden behandeld, de grensprocedure niet toepassen. Dit is ook het geval als de gezondheidsproblemen tijdens de behandeling van het verzoek aan het licht komen. Indien tijdens de behandeling van het verzoek blijkt dat een verzoeker bijzondere procedurele waarborgen behoeft en dat er geen passende steun kan worden geboden in het kader van de asielprocedure aan de grens overeenkomstig artikel 24, lid 3, van de richtlijn asielprocedures, moet de betrokken lidstaat de verzoeker verwijzen naar de normale procedure op zijn grondgebied.
- (22a) **Met het oog op een betere organisatie in de context van deze noodsituatie mogen de betrokken lidstaten bij de behandeling van verzoeken voorrang geven aan waarschijnlijk gegronde of kennelijk ongegronde verzoeken.**

- (23) **Lidstaten mogen, overeenkomstig de richtlijn opvangvoorzieningen en overeenkomstig artikel 26, lid 1, van de richtlijn asielprocedures [...], overgaan tot het in bewaring houden van een persoon om bijvoorbeeld te voorkomen dat deze onderduikt.** In geval van bewaring moeten de in artikel 8 van de richtlijn opvangvoorzieningen genoemde gronden en voorwaarden van toepassing zijn. [...] De lidstaten mogen met name een verzoeker alleen in bewaring [...] houden wanneer andere, minder dwingende maatregelen – zoals beperkingen van de bewegingsvrijheid op grond van artikel 7 – niet effectief kunnen worden toegepast. De waarborgen voor bewaring waarin de richtlijn opvangvoorzieningen voorziet, moeten van toepassing zijn, met name voor **kwetsbare personen en voor verzoekers met bijzondere opvangbehoeften [...].** Alternatieven voor bewaring, zoals beperkingen van de bewegingsvrijheid **of de verplichting om op een specifieke plaats te verblijven**, kunnen in de huidige omstandigheden even doeltreffend zijn als bewaring en moeten daarom door de autoriteiten in overweging worden genomen [...].

- (24) [...] **De lidstaten waarop dit besluit betrekking heeft, moeten de mogelijkheid krijgen** om de registratietermijn voor verzoeken om internationale bescherming te verlengen tot maximaal vier weken, en **tot maximaal vijf weken in het geval van dwingende redenen in verband met de volksgezondheid, onverminderd de verplichtingen uit hoofde van Verordening (EU) nr. 603/2013 (Eurodac). Het moet mogelijk zijn** de maximumduur voor het toepassen van een grensprocedure **te verlengen** tot zestien weken **vanaf de datum van indiening**, tijdens welke termijn er een beslissing over het verzoek moet worden genomen, met inbegrip van een beslissing over een mogelijk beroep tegen een negatieve beslissing. Deze procedurele termijnen, die langer zijn dan die van de richtlijn asielprocedures, zijn bedoeld om de betrokken lidstaten te helpen bij de aanpak van de plotselinge toestroom in een situatie van instrumentalisering van migranten. In de huidige situatie moeten de betrokken lidstaten middelen herbestemmen om hun territoriale integriteit te beschermen, en daarnaast ook zorgen voor het beheer van de onderdanen van derde landen **of staatlozen** die aan hun grenzen aankomen of zich reeds op hun grondgebied bevinden. Als gevolg daarvan is het mogelijk dat de betrokken lidstaten tijd nodig hebben om hun middelen te reorganiseren en hun capaciteit te vergroten, onder meer met de steun van de EU-agentschappen. Bovendien zal het aantal verzoekers in het kader van de grensprocedure groter zijn dan onder normale omstandigheden, zodat de betrokken lidstaat wellicht meer tijd nodig heeft om beslissingen te kunnen nemen zonder toegang tot het grondgebied toe te staan. Letland, Litouwen en Polen moeten echter voorrang geven aan de registratie van verzoeken van minderjarigen en hun familieleden en **van verzoekers die wegens hun bijzondere kwetsbare situatie voorrang moeten krijgen.**

- (25) [...]Wanneer de betrokken lidstaten aan hun buitengrens worden geconfronteerd met gewelddadige acties, onder meer in het kader van pogingen van onderdanen van derde landen **of staatlozen** om massaal toegang te forceren waarbij onevenredige gewelddadige middelen worden gebruikt, moeten de betrokken lidstaten overeenkomstig hun nationale recht de nodige maatregelen kunnen nemen om de veiligheid en de openbare orde te handhaven en de doeltreffende toepassing van dit besluit te waarborgen. **Geweld aan de grens moet koste wat het kost worden voorkomen, niet alleen om de territoriale integriteit en veiligheid van de betrokken lidstaat te beschermen, maar ook om de beveiliging en veiligheid te waarborgen van onderdanen van derde landen of staatlozen, met name van gezinnen en kinderen die vreedzaam wachten op hun kans om asiel aan te vragen in de Unie.**
- (26) Artikel 18, lid 9, van Richtlijn 2013/33/EU biedt de lidstaten de mogelijkheid om in naar behoren gemotiveerde gevallen tijdelijk andere dan de in die richtlijn genoemde regels inzake materiële opvangvoorzieningen vast te stellen. De huidige noodsituatie is een uitzonderlijke situatie die rechtvaardigt dat andere materiële opvangvoorzieningen worden geboden, aangezien er sprake is van een plotselinge en onvoorziene stroom van onderdanen van derde landen **en staatlozen** die aan de grens moeten worden verwerkt en waarvoor moet worden gezorgd. Daarom moeten de betrokken lidstaten in de huidige noodsituatie kunnen afwijken van de normen van de richtlijn opvangvoorzieningen en aan onderdanen van derde landen en staatlozen tijdelijk onderdak kunnen bieden dat aangepast moet zijn aan seizoensgebonden weersomstandigheden, en in hun basisbehoeften kunnen voorzien, met name door voedsel, water, kleding, adequate medische zorg en bijstand aan kwetsbare personen te verstrekken, met volledige eerbiediging van het recht op menselijke waardigheid.

- (27) [...] Wanneer een volgend verzoek **zonder nieuwe elementen of bevindingen** enkel wordt ingediend om de terugkeer uit te stellen of te vrijdelen, kunnen de lidstaten dat verzoek overeenkomstig artikel 33, lid 2, punt d), van de richtlijn asielprocedures als niet-ontvankelijk beschouwen. [...] **Krachtens** artikel 2, lid 2, punt a), van Richtlijn 2008/115/EG **kunnen de lidstaten besluiten Richtlijn 2008/115/EG niet toe te passen op** [...] onderdanen van derde landen die zijn aangehouden **of onderschept** wegens het op niet reguliere wijze overschrijden over land, over zee of door de lucht van de buitengrens van een lidstaat, en die vervolgens geen vergunning of recht hebben verkregen om in die lidstaat te verblijven.

[...]

- (29) Letland, Litouwen en Polen moeten onderdanen van derde landen **of staatlozen** in kennis stellen van [...] **alle** maatregelen die **zij** overeenkomstig dit besluit [...] **zullen toepassen**, in een taal die de onderdaan van een derde land **of de staatloze** begrijpt of redelijkerwijs geacht wordt te begrijpen [...]. [...] **De informatie moet met name betrekking hebben op** de punten die toegankelijk zijn voor de registratie en indiening van een verzoek om internationale bescherming, [...] de locatie van het dichtstbijzijnde punt waar zij een verzoek om internationale bescherming kunnen indienen, de mogelijkheid om de beslissing over het verzoek aan te vechten en de duur van de maatregelen.

- (30) Om de betrokken lidstaat te ondersteunen bij het verlenen van de nodige bijstand aan onderdanen van derde landen **of staatlozen** die onder het toepassingsgebied van dit besluit vallen, onder meer door activiteiten op het gebied van vrijwillige terugkeer te bevorderen of door hun humanitaire taken uit te voeren, moeten VN-agentschappen en andere relevante partnerorganisaties, met name de Internationale Organisatie voor Migratie en de Internationale Federatie van Rode Kruis- en Rode Halve Maan-verenigingen, effectieve toegang hebben tot de grens onder de voorwaarden van de richtlijn opvangvoorzieningen en de richtlijn asielprocedures. Overeenkomstig artikel 29 van de richtlijn asielprocedures moet de Hoge Commissaris van de Verenigde Naties voor vluchtelingen toegang krijgen tot verzoekers, ook aan de grens. Daartoe moeten Letland, Litouwen en Polen nauw samenwerken met VN-agentschappen en relevante partnerorganisaties.
- (31) Letland, Litouwen en Polen mogen maatregelen **die zij** uit hoofde van dit besluit **nemen**, slechts toepassen zolang dat strikt noodzakelijk is om de noodsituatie aan te pakken, en in geen geval langer dan zes maanden. Indien de situatie die tot de toepassing van deze specifieke maatregelen heeft geleid, vóór deze periode van zes maanden zou ophouden te bestaan, moeten de betrokken lidstaten de toepassing ervan onmiddellijk beëindigen. De Commissie moet, in samenwerking met de betrokken lidstaten en de betrokken EU-agentschappen, de situatie voortdurend volgen en evalueren en, in voorkomend geval, de Raad en de betrokken lidstaten voorstellen de toepassing van de maatregelen in dit besluit of de eventuele verlenging ervan te beëindigen door middel van een voorstel uit hoofde van artikel 78, lid 3, VWEU.

- (32) Naar aanleiding van een verzoek om steun van Letland, Litouwen [...] of Polen moeten de agentschappen van de Europese Unie hun behoeften in samenwerking met hen beoordelen. Om bijstand te verlenen aan de drie lidstaten die worden geconfronteerd met specifieke uitdagingen als gevolg van de instrumentalisering van migranten door Belarus, moeten de Europese grens- en kustwacht (Frontex), het **Asielagentschap van de Europese Unie (EUAA)** [...] en het **Agentschap van de Europese Unie voor samenwerking op het gebied van rechtshandhaving** (Europol) alsook de lidstaten, Letland, Litouwen en Polen passende ondersteuning bieden door voorrang te geven aan de nodige middelen, en tegelijkertijd te blijven voorzien in de behoeften van andere lidstaten die met migratiedruk te maken hebben.
- (33) **Overeenkomstig Verordening (EU) 2019/1896 en om [...]** bijstand te verlenen aan de drie lidstaten die worden geconfronteerd met specifieke uitdagingen als gevolg van de instrumentalisering van migranten, moet de Europese grens- en kustwacht (Frontex), op verzoek van de betrokken lidstaten, [...] **zijn steun [...]** aan deze drie lidstaten **verlenen of verhogen**. In dit verband moet de uitvoerend directeur van Frontex, op verzoek van een van deze lidstaten, een snelle grensinterventie of een terugkeerinterventie van beperkte duur op het grondgebied van de betrokken gastlidstaat starten en de nodige middelen inzetten. Daarnaast moet Frontex op verzoek [...] alle andere vormen van bijstand, zoals de Fusion Services van Eurosur of risicoanalyseproducten, **verlenen, of deze bijstand verhogen**, alsook [...] de noodzakelijke uitrusting **verstrekken** om de grensbewaking te verbeteren. Een situatie van instrumentalisering van migranten moet er bovendien toe leiden dat het Europees Grens- en kustwachtagentschap een specifieke kwetsbaarheidsbeoordeling uitvoert, ook om eventuele verdere behoeften aan steun te beoordelen.

- (34) **Overeenkomstig Verordening (EU) 2021/2303 en om [...]** bijstand te verlenen aan deze lidstaten, die worden geconfronteerd met specifieke uitdagingen als gevolg van de instrumentalisering van migranten, moet het **Asielagentschap van de Europese Unie (EUAA)** [...] bij de toepassing van de afwijkingen in dit besluit, op verzoek van de betrokken lidstaten, [...] **zijn** steun in de vorm van de nodige middelen [...] aan Letland, Litouwen en Polen **verlenen of verhogen**, met name door het inzetten van asielondersteuningsteams om onder meer bijstand te verlenen bij de registratie en verwerking van aanvragen, het identificeren en beoordelen van kwetsbaarheden, het waarborgen van adequate opvangvoorzieningen of het verstrekken van de nodige vertaaldiensten, expertise en opleiding.
- (35) **Overeenkomstig Verordening (EU) 2016/794 en om [...]** bijstand te verlenen aan de drie lidstaten, die worden geconfronteerd met specifieke uitdagingen als gevolg van de instrumentalisering van migranten, moet **het Agentschap van de Europese Unie voor samenwerking op het gebied van rechtshandhaving (Europol)** hen op verzoek van de betrokken lidstaten ondersteunen door deskundigen in te zetten, hun verzoeken bij voorrang te behandelen, analyseproducten op maat, zoals dreigingsevaluaties, strategische en operationele analyses en situatieverslagen, aan te bieden en de lidstaten blijven ondersteunen bij de bestrijding van migrantensmokkel en daarmee verband houdende misdrijven.

- (36) In voorkomend geval moeten de agentschappen van de Europese Unie oproepen doen uitgaan om deskundigen ter beschikking te stellen teneinde te voldoen aan het verzoek om steun van Letland, Litouwen of Polen. In dat geval moeten de lidstaten worden aangemoedigd om zo spoedig mogelijk de nodige deskundigen met de juiste profielen ter beschikking te stellen. In het kader van een snelle grensinterventie of een terugkeerinterventie die door het Europees Grens- en kustwachtagentschap wordt georganiseerd, moeten de lidstaten worden aangemoedigd om hun respectieve bijdragen te leveren voor de inzet van teams van het permanente korps, onder meer uit de snel inzetbare reserve, of voor de inzet van alle noodzakelijke uitrusting, onder meer in het kader van de pool van snel inzetbare uitrusting. De lidstaten moeten ook worden aangemoedigd Letland, Litouwen en Polen te steunen bij terugkeermaatregelen en hun contacten met derde landen.
- (37) Daar de doelstellingen van dit besluit niet voldoende door de lidstaten kunnen worden verwezenlijkt, maar vanwege de omvang of de gevolgen van het optreden beter door de Unie kunnen worden verwezenlijkt, kan de Unie, overeenkomstig het in artikel 5 van het Verdrag betreffende de Europese Unie (VEU) neergelegde subsidiariteitsbeginsel, maatregelen nemen. Overeenkomstig het in hetzelfde artikel neergelegde evenredigheidsbeginsel gaat dit besluit niet verder dan nodig is om deze doelstellingen te verwezenlijken.

- (38) Dit besluit eerbiedigt de grondrechten en neemt de beginselen in acht die in het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie zijn neergelegd.
- (39) [Overeenkomstig de artikelen 1 en 2 van Protocol nr. 21 betreffende de positie van **het Verenigd Koninkrijk en Ierland** ten aanzien van de ruimte van vrijheid, veiligheid en recht, gehecht aan het **Verdrag betreffende de Europese Unie [...]** en het **Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie [...]**, en onverminderd artikel 4 van dat protocol, neemt Ierland niet deel aan de vaststelling van dit besluit en is dit niet bindend voor, noch van toepassing op deze lidstaat.]

OF

[Overeenkomstig artikel 3 van Protocol nr. 21 betreffende de positie van het Verenigd Koninkrijk en Ierland ten aanzien van de ruimte van vrijheid, veiligheid en recht, gehecht aan het Verdrag betreffende de Europese Unie en het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie, heeft Ierland (bij brief van...) te kennen gegeven dat het aan de vaststelling en toepassing van dit besluit wenst deel te nemen.]

- (40) Overeenkomstig de artikelen 1 en 2 van Protocol nr. 22 betreffende de positie van Denemarken, gehecht aan het VEU en het VWEU, neemt Denemarken niet deel aan de vaststelling van dit besluit, dat derhalve niet bindend is voor, noch van toepassing is op deze lidstaat.

- (41) Gezien het spoedeisende karakter van de situatie moet dit besluit in werking te treden op de dag na die van de bekendmaking ervan in het Publicatieblad van de Europese Unie.
- (42) Vanwege hun voorlopige aard moeten de vastgestelde maatregelen beperkt zijn in de tijd en eindigen zodra de huidige noodsituatie is geëindigd.
- (43) Personen die vóór de inwerkingtreding van dit besluit uit Belarus in Letland, Litouwen en Polen zijn aangekomen, moeten binnen de werkingssfeer van dit besluit vallen indien zij nog niet zijn geregistreerd [...],

HEEFT HET VOLGENDE BESLUIT VASTGESTELD:

HOOFDSTUK I

INLEIDENDE BEPALING

Artikel 1

Onderwerp

Bij dit besluit worden voorlopige maatregelen ten gunste van Letland, Litouwen en Polen vastgesteld om deze landen te ondersteunen bij het beheer van de noodsituatie die het gevolg is van de acties van Belarus, welke leiden tot een plotselinge toestroom van onderdanen van derde landen **en staatlozen** in de huidige context van instrumentalisering van migranten aan de buitengrenzen.

Dit besluit is niet van toepassing op Belarussische burgers die om internationale bescherming verzoeken in de in de vorige alinea genoemde lidstaten.

HOOFDSTUK II

NOODPROCEDURE VOOR MIGRATIE- EN ASIELBEHEER AAN DE BUITENGRENZEN VAN LETLAND, LITOUWEN EN POLEN

Artikel 2

Asielprocedure

1. In afwijking van artikel 6, lid 1, van de richtlijn asielprocedures kan de registratie van onderdanen van derde landen of staatlozen die in de nabijheid van de grens met Belarus zijn aangehouden of aangetroffen na een illegale binnenkomst of na zich bij een grensdoorlaatpost te hebben gemeld, uiterlijk vier weken nadat het verzoek is ingediend, plaatsvinden, **onverminderd de in de artikelen 9 en 14 van Verordening 603/2013/EU (Eurodac) vastgestelde uiterste termijnen. Deze termijn kan om dwingende redenen in verband met de volksgezondheid met één week worden verlengd.**

Letland, Litouwen en Polen geven voorrang aan de registratie van verzoeken van minderjarigen en hun familieleden **en van verzoekers die wegens hun bijzondere kwetsbare situatie voorrang moeten krijgen.**

2. In afwijking van artikel 25, lid 6, punt b), artikel 31, lid 8, en artikel 43, lid 1, punt b), van de richtlijn asielprocedures kunnen Letland, Litouwen en Polen aan hun grens of in hun transitzones een besluit nemen over de ontvankelijkheid of [...] over de inhoud van alle overeenkomstig lid 1 geregistreerde verzoeken.

Onverminderd artikel 24 van de richtlijn asielprocedures is voor verzoekers wier gezondheidstoestand een ondersteuning vereist die niet adequaat kan worden gewaarborgd aan de grens of in transitzones, ook wanneer dit pas tijdens de procedure duidelijk wordt, de grensprocedure niet langer van toepassing en krijgen deze verzoekers toegang tot het grondgebied zodat het verzoek kan worden onderzocht, zonder dat de procedure noodzakelijkerwijs opnieuw wordt ingeleid.

De uitgangspunten en waarborgen van hoofdstuk II van de richtlijn asielprocedures zijn van toepassing.

3. Letland, Litouwen en Polen geven voorrang aan de behandeling van verzoeken die [...] door minderjarigen en hun familieleden **of door verzoekers die wegens hun bijzondere kwetsbare situatie voorrang moeten krijgen**, worden ingediend.

Letland, Litouwen en Polen geven bij het behandelen van verzoeken voorrang aan waarschijnlijk gegronde of kennelijk ongegronde verzoeken.

[...]

4. In afwijking van artikel 43, lid 2, van de richtlijn asielprocedures kan de termijn voor het verlenen van toegang tot het grondgebied worden verlengd tot 16 weken **vanaf de datum van indiening**, tijdens welke termijn er een besluit over het verzoek, met inbegrip van het beroep, wordt genomen.

[...] 5. In afwijking van artikel 46, leden 5 en 6, van de richtlijn asielprocedures kunnen Letland, Litouwen en Polen besluiten de regels van lid 6 van dat artikel toe te passen op alle besluiten over aanvragen die worden behandeld in een grensprocedure als bedoeld in lid 2 van dit artikel.

Artikel 3

Materiële opvangvoorzieningen

1. In afwijking van **de artikelen 17 en 18 van Richtlijn 2013/33/EU** kunnen Letland, Litouwen en Polen tijdelijk andere voorwaarden voor materiële opvangvoorzieningen vaststellen dan die [...] **in die richtlijn**, met betrekking tot verzoekers [...] op wie de maatregelen van artikel 2, lid 1, van dit besluit van toepassing zijn. [...]
2. **Lid 1 geldt onverminderd artikel 18, leden 2 tot en met 5, van Richtlijn 2013/33/EU.**
3. **De in lid 1 bedoelde voorwaarden hebben minstens betrekking op** de basisbehoeften van de verzoekers, met name wat betreft voedsel, water, kleding, adequate medische zorg en tijdelijk onderdak dat is aangepast aan de seizoensgebonden weersomstandigheden, en met volledige eerbiediging van de menselijke waardigheid.

[...]

Artikel 5

Specifieke waarborgen

1. Bij de toepassing van dit besluit informeren Letland, Litouwen en Polen onderdanen van derde landen of staatloze personen **op wie dit besluit van toepassing is** naar behoren en in een taal die de onderdaan van een derde land **of de staatloze persoon** begrijpt of redelijkerwijs geacht wordt te begrijpen, over de toegepaste maatregelen, de speciale punten die toegankelijk zijn voor de registratie en indiening van een verzoek om internationale bescherming, met name het dichtstbijzijnde punt waar zij een verzoek om internationale bescherming kunnen indienen, de mogelijkheid om het besluit over het verzoek aan te vechten en de duur van de maatregelen.
2. Letland, Litouwen en Polen passen de artikelen 2, 3, 4 en 5 niet langer toe dan strikt noodzakelijk is om de door Belarus veroorzaakte noodsituatie aan te pakken, en in geen geval langer dan de in artikel 10 vastgestelde termijn.

HOOFDSTUK III

OPERATIONELE ONDERSTEUNING

[...]

Artikel 7

Operationele ondersteuning door het [...] Asielagentschap van de Europese Unie

Op een verzoek om steun van Letland, Litouwen of Polen **verleent of verhoogt** het **Asielagentschap van de Europese Unie** (EUAA) [...] de nodige operationele steun, met name door middel van de volgende activiteiten:

- a) het inzetten van asielondersteuningsteams;
- b) het registreren van verzoeken om internationale bescherming;
- c) het faciliteren van een eerste analyse van asielaanvragen;
- d) het voeren van een persoonlijk onderhoud met verzoekers over hun verzoeken en de omstandigheden van hun aankomst;
- e) het ondersteunen van een passende identificatie en beoordeling van kwetsbare verzoekers;
- f) het ondersteunen van het beheer, het ontwerp en de invoering van passende normen voor opvangvoorzieningen;
- g) het verstrekken van de eventueel benodigde informatie en specifieke bijstand aan verzoekers of potentiële verzoekers om internationale bescherming;

- h) het verstrekken van expertise, met name op het gebied van tolk- en vertaaldiensten, nauwkeurige en actuele informatie over landen van herkomst en kennis van de behandeling en het beheer van asielzaken;
- i) het verstrekken van opleiding aan personeel van bevoegde of andere autoriteiten;
- j) andere specifieke steun, naargelang het geval.

[...]

HOOFDSTUK IV

SLOTBEPALINGEN

Artikel 9

Samenwerking en evaluatie

1. Voor de toepassing van dit besluit werken [...] de Commissie, de relevante agentschappen van de Europese Unie en Letland, Litouwen en Polen nauw samen en informeren zij elkaar regelmatig over de uitvoering ervan [...]. [...] Hiertoe blijven de betrokken lidstaten via het EU-netwerk voor paraatheid en crisisbeheer in verband met migratie rapporteren over alle [...] gegevens [...] die relevant zijn voor de uitvoering van dit besluit [...].

2. Letland, Litouwen en Polen **handhaven bij de toepassing van dit besluit hun** nauwe samenwerking met de UNHCR en relevante partnerorganisaties om de voorwaarden vast te stellen voor steun aan verzoekers in de huidige noodsituatie, overeenkomstig de voorschriften van dit besluit, de richtlijn asielprocedures en de richtlijn opvangvoorzieningen.
3. **Bij de toepassing van dit besluit [...]** monitort en evalueert **de Commissie**, in samenwerking met Letland, Litouwen en Polen, de situatie voortdurend, en stelt **zij**, in voorkomend geval, voor dit besluit in te trekken of te verlengen door middel van een voorstel voor een besluit van de Raad uit hoofde van artikel 78, lid 3, VWEU. Daartoe verstrekken Letland, Litouwen en Polen de Commissie de specifieke informatie die zij nodig heeft om deze evaluatie uit te voeren en voor het voorstel tot intrekking of verlenging, alsmede alle andere **relevante informatie over de situatie aan de grens met Belarus** waarom de Commissie kan verzoeken.

Artikel 10

Inwerkingtreding en toepassing

1. Dit besluit treedt in werking op de [...] dag na die van de bekendmaking ervan in het *Publicatieblad van de Europese Unie*.
2. Onverminderd artikel 9 **en lid 4 van dit artikel** is het van toepassing tot zes maanden na de inwerkingtreding ervan.

3. Dit besluit is van toepassing op alle onderdanen van derde landen, **met uitzondering van Belarussische onderdanen, en op staatloze personen** die met ingang van de datum van inwerkingtreding van dit besluit op het grondgebied van Letland, Litouwen of Polen aankomen, alsmede op onderdanen van derde landen die vóór de inwerkingtreding van dit besluit reeds op het grondgebied van Letland, Litouwen of Polen verbleven als gevolg van de acties van het Belarussische regime en wier verzoek om internationale bescherming niet is geregistreerd [...].
4. Dit besluit blijft van toepassing op verzoekers van wie het verzoek om internationale bescherming overeenkomstig de bepalingen van dit besluit is geregistreerd, totdat een definitief besluit over hun verzoek is genomen [...].

Gedaan te Brussel,

Voor de Raad

De voorzitter
